

4 Reziduální aritmetika a RSA-šifrování

1. Řešte v \mathbb{Z} zbytkovou soustavu:

$$x \equiv 3 \pmod{5}, \quad x \equiv 2 \pmod{8}, \quad x \equiv 5 \pmod{11}.$$

2. Spočtete reziduálně AB a A^B v \mathbb{Z}_{440} pro $A = 21754$ a $B = 1213$.
3. Pro RSA šifrování je dáno $N = 247$ a veřejný klíč $t = 11$. Spočtete soukromý klíč a dešifrujte zprávu $b = 147$. Pro dešifrování použijte Čínskou větu o zbytcích.
4. Zachytili jste zprávy $b = 31$ a $c = 47$, o kterých víte, že vznikly zašifrováním stejné zprávy a veřejnými klíči $(N = 91, t = 5)$ a $(N = 91, r = 7)$. Nalezněte zprávu a metodou útoku outsidera.

Zpracovala: Radoslava Jandová, jandora1

Obor: STM, softwarové inženýrství
Semestr: 4. semestr, léto 2010/2011

1

4.1. Řešte v \mathbb{Z} kongruenční soustavu:

$$x \equiv 3 \pmod{5}, \quad x \equiv 2 \pmod{8}, \quad x \equiv 5 \pmod{11}$$

Nejprve spočítá sadu: $M = 5 \cdot 8 \cdot 11 = 440$

$\uparrow \mathbb{Z}_{440} \quad q_5 = 8 \cdot 11 \cdot k$

$$\left[\begin{array}{l} \uparrow \mathbb{Z}_5 \quad 8 \cdot 11 \cdot k = 1 \\ \quad \quad 3 \cdot 1 \cdot k = 1 \\ \quad \quad \quad 3k = 1 \\ \quad \quad \quad \quad k = 2 \end{array} \right]$$

$\uparrow \mathbb{Z}_{440} \quad q_8 = 5 \cdot 11 \cdot k$

$$\left[\begin{array}{l} \uparrow \mathbb{Z}_8 \quad 5 \cdot 11 \cdot k = 1 \\ \quad \quad 5 \cdot 3 \cdot k = 1 \\ \quad \quad \quad 15k = 1 \\ \quad \quad \quad \quad 4k = 1 \\ \quad \quad \quad \quad \quad k = 4 \end{array} \right]$$

$\uparrow \mathbb{Z}_{440} \quad q_{11} = 5 \cdot 8 \cdot k$

$$\left[\begin{array}{l} \uparrow \mathbb{Z}_{11} \quad 5 \cdot 8 \cdot k = 1 \\ \quad \quad \quad 40k = 1 \\ \quad \quad \quad \quad k = 8 \end{array} \right]$$

Nyní dosadím do rovnice

$$x = 3q_5 + 2q_8 + 5q_{11}$$

$$x = 3 \cdot 8 \cdot 11 \cdot 2 + 2 \cdot 5 \cdot 11 \cdot 4 + 5 \cdot 8 \cdot 8 = 698$$

$\uparrow \mathbb{Z}_{440} \quad x = (698 - 440) = 258 \rightarrow$ jediné řešení

$\uparrow \mathbb{Z} \quad x = 258 + k \cdot 5 \cdot 8 \cdot 11 = 258 + k \cdot 440, \quad k \in \mathbb{Z}$

Zpracovala: Radoslava Jandová, jandora1

Obor: STM, softwarové inženýrství
Semestr: 4. semestr, léto 2010/2011

2

4.2. Spočítejte residuálně AB a A^B v \mathbb{Z}_{440}
pro $A = 21454$
 $B = 1213$

Pro výpočet použijte výpočty z příkladu 4.1.

$$\text{tím : } 440 = 8 \cdot 5 \cdot 11 = 2^3 \cdot 5 \cdot 11$$

$$q_5 = 88$$

$$q_8 = 330$$

$$q_{11} = 280$$

AB a A^B budu počítat v \mathbb{Z}_5 , \mathbb{Z}_8 a \mathbb{Z}_{11} .

$A \cdot B$

$$\text{v } \mathbb{Z}_5 \quad A \cdot B = 21454 \cdot 1213 = 4 \cdot 3 = 12 \pmod{5} = \underline{\underline{2}}$$

$$\text{v } \mathbb{Z}_8 \quad A \cdot B = \dots = 2 \cdot 5 = 10 \pmod{8} = \underline{\underline{2}}$$

$$\text{v } \mathbb{Z}_{11} \quad A \cdot B = \dots = 4 \cdot 3 = -21 \pmod{11} = \underline{\underline{1}}$$

$$\begin{aligned} \text{v } \mathbb{Z}_{440} \quad A \cdot B &= 2 \cdot q_5 + 2 \cdot q_8 + 1 \cdot q_{11} = \\ &= 2 \cdot 88 + 2 \cdot 330 + 280 = \\ &= 1166 \pmod{440} = \underline{\underline{236}} \end{aligned}$$

A^B

$$\begin{aligned} \text{v } \mathbb{Z}_5 \quad A^B &= 4^B = 4^{1213} \stackrel{\text{E.F.V.}}{=} 4^{4 \cdot 303 + 1} = (4^4)^{303} \cdot 4^1 = \\ &= 1^{303} \cdot 4 = \underline{\underline{4}} \end{aligned}$$

$$\text{GCD}(5, 4) \quad 5 = 4 \cdot 1 + \underline{\underline{1}} \rightarrow \text{GCD} = 1$$

$$4 = 1 \cdot 4 + 0$$

\rightarrow lze použít E.F.V $\rightarrow 4^4 \equiv 1 \pmod{5}$

Zpracovala: Radoslava Jandová, jandora

Obor: STM, softwarové inženýrství
 Semestr: 4. semestr, léto 2010/2011

3

$$\text{v } \mathbb{Z}_8 \quad A^3 = 2^3 = 2^{1213} = 0 \text{ v } \mathbb{Z}_8$$

GCD(8, 2) → čísla jsou součetná, použij
 binární rozklad

$$1213 \text{ binárně} = 10010111101$$

x s s s x s s x s x s x s x s x s x

$a = 2$

$$\begin{aligned} x &= 1 \cdot 2 = 2 \\ s &= 2^2 = 4 \\ s &= 4^2 = 16 \pmod{8} = 0 \\ s &= 0^2 = 0 \end{aligned}$$

...
 ...
 $x = 0$ další výpočty nejsou nutné

$$\rightarrow 2^{1213} = 0 \text{ v } \mathbb{Z}_8$$

$$\begin{aligned} \text{v } \mathbb{Z}_{11} \quad A^3 &= 4^3 = 4^{1213} \stackrel{\text{E.F.V.}}{=} 4^{10 \cdot 121 + 3} = (4^{10})^{121} \cdot 4^3 \\ &= 1^{121} \cdot 343 = 343 \pmod{11} = 2 \end{aligned}$$

GCD(11, 7) $11 = 4 \cdot 1 + 7$
 $7 = 4 \cdot 1 + 3$
 $4 = 3 \cdot 1 + 1$
 $3 = 1 \cdot 2 + 1 \rightarrow \text{GCD} = 1$
 $1 = 1 \cdot 1 + 0$

$$\rightarrow 4^{10} \equiv 1 \text{ v } \mathbb{Z}_{11}$$

$$\begin{aligned} \text{v } \mathbb{Z}_{440} \quad A^3 &= 4q_5 + 0q_8 + 2q_{11} = 4 \cdot 88 + 0 + 2 \cdot 280 \\ &= 912 \pmod{440} = 32 \end{aligned}$$

Zpracovala: Radoslava Jandová, jandora1

Obor: STM, softwarové inženýrství
Semestr: 4. semestr, léto 2010/2011

4

4.3.

Pro RSA šifrování je dáno $N = 244$ a
veřejný klíč $e = 11$.

Spočítejte soukromý klíč a dešifrujte zprávu
 $b = 144$.

Pro dešifrování použijte línkou v. o klystích.

Nejprve nalezneme faktorkaci N .

$$N = 244 = p \cdot q \rightarrow p, q = \sqrt{244} \approx 15,4$$
$$p, q < 16$$

Brutou silou nalezneme prvočísla p, q
 $244 = 13 \cdot 19$.

Nyní musíme najít dešifrovací exponent.

Ke tomu potřebují spočítat

$$\varphi(N) = \cancel{244} (p-1)(q-1)$$

$$\varphi(244) = 12 \cdot 18 = 216$$

a dále v \mathbb{Z}_{216} najít inverzi 11 ~~ke~~ pomocí
rozšířeného Eukl. algoritmu (nebude
ho kde reprezentovat $\frac{1}{11}$ - viz %.)

$$11^{-1} = 59$$

$$\text{Soukromý klíč } (N, d) = (244, 59)$$

$$\text{GCD}(216, 11)$$

$$216 = 11 \cdot 19 + 4$$

$$4 = 216 - 11 \cdot 19 \\ = n - 19a$$

$$11 = 4 \cdot 1 + 4$$

$$4 = 11 - 4 \cdot 1 \\ = a - (n - 19a) = 20a - n$$

$$4 = 4 \cdot 1 + 3$$

$$3 = 4 - 4 \cdot 1 \\ = n - 19a - (20a - n) = 2n - 39a$$

$$4 = 3 \cdot 1 + 1 \rightarrow \text{GCD}$$

$$1 = 4 - 3 \cdot 1 \\ = 20a - n - (2n - 39a) = 59a - 3n$$

$$3 = 1 \cdot 3 + 0$$

$$59a - 3n = 59 \cdot 11 - 3 \cdot 216 = 649 - 648 = 1$$

$$s = 59 \rightarrow 11^{-1} = 59$$

Zpracovala: Radoslava Jandová, jandora1

Obor: STM, softwarové inženýrství
Semestr: 4. semestr, léto 2010/2011

5

Definováno: $c = b^s \pmod{Z_n}$
 $c = 144^{59} \pmod{Z_{244}}$

Najít pomocí procedury binárního exponentu 59

$$59_2 = 111011$$

X S X S X S S X S X

Podle zadání použijeme č. v. s. obvyklých.
 sada $M = (13, 19) \leftarrow 244 = 13 \cdot 19$
 \hookrightarrow budou počítat $\pmod{Z_{13}}$ a $\pmod{Z_{19}}$

$\pmod{Z_{13}}$

$\pmod{Z_{19}}$

$$144^{59} = 4^{59} \rightarrow a=4$$

$$144^{59} = 14^{59} \rightarrow a=14$$

$$1 \cdot 4 = 4$$

X

$$1 \cdot 14 = 14$$

$$4^2 = 16 \pmod{13} = 3$$

S

$$14^2 = 196 \pmod{19} = 6$$

$$3 \cdot 4 = 12$$

X

$$6 \cdot 14 = 84 \pmod{19} = 8$$

$$12^2 = 144 \pmod{13} = 1$$

S

$$8^2 = 64 \pmod{19} = 7$$

$$1 \cdot 4 = 4$$

X

$$4 \cdot 14 = 56 \pmod{19} = 3$$

$$4^2 = 16 \pmod{13} = 3$$

S

$$3^2 = 9$$

$$3^2 = 9$$

S

$$9^2 = 81 \pmod{19} = 5$$

$$9 \cdot 4 = 36 \pmod{13} = 10$$

X

$$5 \cdot 14 = 70 \pmod{19} = 13$$

$$10^2 = 100 \pmod{13} = 9$$

S

$$13^2 = 169 \pmod{19} = 17$$

$$9 \cdot 4 = 36 \pmod{13} = 10$$

X

$$14 \cdot 14 = 196 \pmod{19} = 10$$

Dále si vypočítám inverzní prvky
 $13^{-1} \pmod{Z_{19}}$ a $19^{-1} \pmod{Z_{13}}$

Zpracovala: Radoslava Jandová, jandora1

Obor: STM, softwarové inženýrství
Semestr: 4. semestr, léto 2010/2011

6

$$13^{-1} \text{ v } \mathbb{Z}_{19} \rightarrow \text{GCD}(19, 13)$$

$$19 = 13 \cdot 1 + 6$$

$$6 = 19 - 13 \cdot 1$$

$$= n - a$$

$$13 = 6 \cdot 2 + 1 \rightarrow \text{GCD}$$

$$1 = 13 - 6 \cdot 2$$

$$= a - 2(n - a) = 3a - 2n$$

$$6 = 1 \cdot 6 + 0$$

$$13^{-1} \text{ v } \mathbb{Z}_{19} = 3a - 2n = 3 \cdot 13 - 2 \cdot 19 = 3$$

$$19^{-1} \text{ v } \mathbb{Z}_{13} \rightarrow \text{GCD}(13, 19)$$

$$\hookrightarrow 6^{-1} \text{ v } \mathbb{Z}_{13} \rightarrow \text{GCD}(13, 6)$$

$$13 = 6 \cdot 2 + 1 \rightarrow \text{GCD}$$

$$1 = 13 - 6 \cdot 2$$

$$= n - 2a$$

$$6 = 1 \cdot 6 + 0$$

$$6^{-1} \text{ v } \mathbb{Z}_{13} = -2 = 11$$

Uvedu si rovnici k dešifrování křesky

$$c = 144^{59} \text{ v } \mathbb{Z}_{244}$$

$$c = 144^{59} = 10 \cdot 13 \cdot 3 + 10 \cdot 19 \cdot 11$$

$$\underbrace{\overset{\times}{10} \cdot \overset{13^{-1}}{13} \cdot 3}_{\text{v } \mathbb{Z}_{19}} + \underbrace{\overset{\times}{10} \cdot \overset{19^{-1}}{19} \cdot 11}_{\text{v } \mathbb{Z}_{13}}$$

$$= 390 + 2090 = 10 \text{ v } \mathbb{Z}_{244}$$

Zpracovala: Radoslava Jandová, jandora1

Obor: STM, softwarové inženýrství
Semestr: 4. semestr, léto 2010/2011

4

4.4.

Zachytili jste kprávy $b = 31$ a $c = 44$, o kterých víte, že vznikly kódováním stejné kprávy a s různými klíči $(N = 91, k = 5)$ a $(N = 91, k = 4)$.

Nalezněte kprávu a metodou úlohu outsidera.

U obou VK má N stejnou hodnotu \rightarrow jde o tzv. "úlohu při sdíleném modulu".

O kprávkách víme, že splňují v \mathbb{Z}_{91} tyto rovnosti:

$$31 = a^5$$

$$44 = a^4$$

Vzhledem k tomu, že evidentně platí $\text{GCD}(4, 5) = 1$, spočítám rozšířeným Eukl. alg. Bezoukornou rovnost.

Pro výpočet si zvolím proměnné

$$5 = e_1$$

$$4 = e_2$$

$$\text{GCD}(4, 5)$$

$$4 = 5 \cdot 1 + 2$$

$$2 = e_2 - e_1$$

$$5 = 2 \cdot 2 + 1 \rightarrow \text{GCD}$$

$$1 = 5 - 2 \cdot 2$$

$$= e_1 - 2(e_2 - e_1) = 3e_1 - 2e_2$$

$$1 = 3e_1 - 2e_2 \rightarrow 1 = 3 \cdot 5 - 2 \cdot 4 \in \mathbb{Z}$$

$$3 \cdot 5 = 1 + (2 \cdot 4)$$

Zpracovala: Radoslava Jandová, jandora1

Obor: STM, softwarové inženýrství
Semestr: 4. semestr, léto 2010/2011

8

Nyní řeším rovnici v \mathbb{Z}_{91}

$$a^{5.3} = a^{(4.2)+1}$$

$$(a^4)^3 = (a^4)^2 \cdot a^1$$

$$31^3 = 44^2 \cdot a \quad \text{v } \mathbb{Z}_{91}$$

Dále řeším jako lineární rovnici

$$31^3 = 29491 \pmod{91} = 34$$

$$44^2 = 1936 \pmod{91} = 25$$

dosadím do rovnice $\rightarrow 34 = a \cdot 25$

Předpoklad: pokud $\text{GCD}(91, 25) = 1$, pak má rovnice pouze jedno řešení

$$\text{GCD}(91, 25)$$

$$91 = 3 \cdot 25 + 16$$

$$25 = 1 \cdot 16 + 9$$

$$9 = 1 \cdot 4 + 2$$

$$4 = 3 \cdot 2 + 1 \rightarrow \text{GCD}$$

$$2 = 1 \cdot 2 + 0$$

$$16 = 91 - 3 \cdot 25 = m - 3a$$

$$9 = 25 - 16 = 4a - m$$

$$4 = 16 - 9 = 2m - 4a$$

$$2 = 9 - 4 = 11a - 3m$$

$$1 = 4 - (3 \cdot 2) = 11m - 40a$$

invertovaný prvek = -40

$$\text{zk: } 1 = 11 \cdot 91 - 40 \cdot 25$$

$\text{GCD}(91, 25) = 1 \rightarrow$ v \mathbb{Z}_{91} má rovnice pouze jedno řešení (~~$1 = 11 \cdot 91 - 40 \cdot 25$~~)

$$a^{-1} = -40 \rightarrow \bar{a}^{-1} = 51 \text{ v } \mathbb{Z}_{91}$$

Zpracovala: Radoslava Jandová, jandora1

Obor: STM, softwarové inženýrství
Semestr: 4. semestr, léto 2010/2011

9

$$34 = a \cdot 25$$

$$34 \cdot 25^{-1} = a \cdot \underbrace{25 \cdot 25^{-1}}_{=1}$$

$$34 \cdot 25^{-1} = a \cdot 1$$

$$34 \cdot 51 = a$$

$$a = 5 \cdot \pi \cdot \mathbb{Z}_{91}$$

Kontrola: $31 = 5^5 \cdot \pi \cdot \mathbb{Z}_{91}$
 $44 = 5^4 \cdot \pi \cdot \mathbb{Z}_{91}$ } OK